

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Läkare fälls för dataintrång mot kvinna som våldtäktsanmält honom

Publicerad

23 MAY 2023

En läkare som olovligen tog sig in i journalerna gällande en patient som anmält honom för våldtäkt friades i tingsrätten men fälls i hovrätten. Han borde ha känt till reglerna och att syftet var att han ville freda sig mot anklagelserna gör inte att han på grund av nöd ska gå fri.

En 53-årig man åtalades för dataintrång sedan han i sin anställning som läkare olovligen berett sig tillgång till uppgifter som är avsedda för databehandling genom att gå in i en datoriserad patientjournal i ett datasystem tillhörande Landstinget Dalarna och ta del av uppgifter avseende en kvinnlig patient som läkaren tidigare behandlat. Händelsen utspelade sig på Avesta lasarett.

Mannen uppger att han kände till att han var anmäld till IVO av målsäganden och att hon även hade polisanmält honom för våldtäkt. Han arbetade bara ibland på Avesta lasarett och hade sin huvudsakliga anställning vid ett annat sjukhus. När han därför var i Avesta fick han beta av signeringen av sina journaler när han hade tid. Det kunde ibland hopa sig så att han hade 500-600 journaler liggande för signering. Det kunde vara så att han fick gå in i en journal flera gånger innan han slutligen signerade den. I detta fall så signerade han målsägandens journal under påskhelgen 2018; han arbetade i Avesta den helgen och han signerade då många journaler.

Han gjorde en utskrift från journalen och gav till sin advokat för att lättare kunna freda sig mot anklagelserna.

För dataintrång döms enligt 4 kap 9 c § brottsbalken bland annat den som olovligen bereder sig tillgång till en uppgift som är avsedd för automatiserad behandling till böter eller fängelse i högst två år.

Falu tingsrätt konstaterade att läkaren varken behandlade målsäganden vid det ifrågavarande tillfället, eller hade fått hennes tillstånd att förfara på detta sätt, så har han gjort detta olovligen. För att han ska fällas till ansvar för dataintrång krävs att hans uppsåt omfattar samtliga gärningsmoment, således även

att förfarandet varit olovligt. I denna del noterade tingsrätten att 53-åringen har förfarit på ovan angivna sätt i syfte att försvara sig mot anklagelse om att han begått brott. Då han vid den tidpunkt då han gick in i journalen ännu inte signerat målsägandens journal och således ansåg sig ha en pågående vårdrelation till kvinnan, och då den information han skrev ut ur journalen inte var mer integritetskränkande än den information som han och hans ombud redan hade tillgång till genom ärendet hos IVO, har han varit av den uppfattningen att det varit lovligt för honom att göra på ovan angivet sätt. Han har således inte haft uppsåt till att hans agerande varit olovligt. Åtalet skulle därför ogillas. Ordföranden i rätten var skiljaktig och ville fälla läkaren.

Svea hovrätt konstaterar att av utredningen framgår att läkaren tog del av de aktuella journalanteckningarna utan att målsäganden hade samtyckt till det. Vidare är det genom mannens egna uppgifter klarlagt att han inte beredde sig tillgång till journalanteckningarna som ett led i arbetet som hennes läkare och alltså inte inom ramen för en pågående vårdrelation. Det förhållandet att han vid den aktuella tidpunkten ännu inte hade signerat journalanteckningarna, som avsåg kvinnans läkarbesök hos honom cirka nio månader dessförinnan, leder inte till någon annan bedömning.

53-åringen har därför olovligen berett sig tillgång till uppgifterna i målsägandens patientjournal.

Han har arbetat som läkare under många år och han måste därför ha känt till under vilka förhållanden det är tillåtet att ta del av uppgifter i en patientjournal. Han har således insett att han olovligen berett sig tillgång till uppgifterna i kvinnans journal. Läkaren har därmed handlat uppsåtligen. Även med beaktande av det syfte som han har haft för att gå in i kvinnans journal är omständigheterna inte sådana att han på grund av nöd ska gå fri från ansvar. Mot denna bakgrund är åtalet styrkt. Han ska därför dömas för dataintrång. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta. Påföljden bestäms till 30 dagsböter.

Mikael Kindbom

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Övrig straffrätt](#), [Brott mot samhället](#), [Brott mot person](#), [Hälso- och sjukvårdsrätt](#), [IT-rätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter